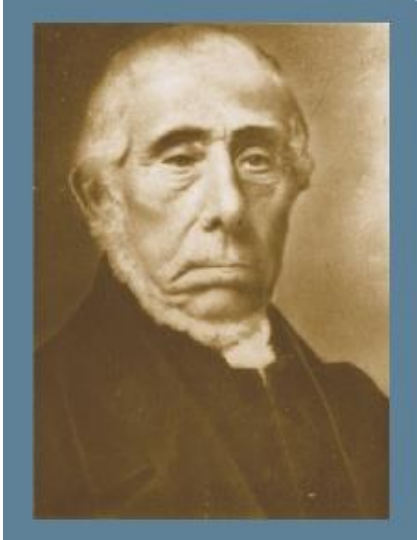

Ds Schuilingstraat 6

1859: woonhuis en kerk/later na 1909 alleen de kerk

Adres 2017: 6 Huisnummers: 1811 = 184 ,1859 = 200 ok nr 201 , 1876 =303c, 307; 1889 = 327,328; 1909 = 263 1931 = 370 Kadaster: 1832: B322, 1887: B533 Bijzonderheden:		
Jaar	Naam van eigenaar en/of bewoner	aan tekeningen
1636	Ds. Schuilingstraat 6 Reeds in 1636 was er in Oudebildtzijl een zgn. “Vermaanhuis” van de Doopsgezinden of Minnisten. De Minnisten werden oogluikend toegelaten, maar officieel niet erkend. Eerst in 1672 was er voor deze christelijke geloofsgemeenschap sprake van vrije uitoefening van hun geloofsbeleving, hetgeen ook nog een rechtsteeks gevolg was van de schenking van grote sommen geld aan het land in nood.	HP P
1806	Waren er eerst twee Doopsgezinde gemeenten op het Bildt, in 1806 beslaat de Doopsgezinde gemeente uit St. Annaparochie zich op te heffen en zich aan te sluiten bij die van Oudebildtzijl. Op 21 december 1806 werd de nieuwe vermaning met pastorie in gebruik genomen. Boven de ingang stond in een steen uitgehouwen: GESTIGT IN 1806 Hier wordt de Hoogste Majesteit Geloofd, gedankt en aangebeden En Jezus, 't Hoofd der Christenheit Vereerd, gepredikt en beleden Bemint gij God en Zijnen Zoon, toont gij zulks in geloof en zeden Is liefde Uw lust en eerekroon dan, Christen, moogt gij binnentreden	
1811	0,0 Liste de habitats of niet beweund of frou	
1812	Eerst was er géén eigen leraar (predikant of voorganger) maar in 1812 kwam Ds. Roelof Roelofs Schuiling. Hij stamde uit een Zwitsers Doopsgezind geslacht, dat wegens geloofsovertuiging in 1714 in de Nederlanden kwam en ‘schuiling’ (schuilplaats) had gevonden in Kalkwijk (bij Hoogezand) Hier was Roelof op 28 april 1783 geboren. Hij bleef (met een kleine onderbreking) tot juli 1857 als predikant verbonden aan de gemeente van Oudebildtzijl en overleed aldaar op 12-juli 1871. 	
1825	969 Lijst van ingezetenen 1825 bew vrp: 184 Roelof Schuiling ,geb plaats Kalkwijk, 42 jaar , Leeuwarden Mennonisten	
1829-1850	Roelof Schuiling, Doopsgez Leeraar.	

1821	Schuilting / Roelof /	Doopsgez. Leraar	187
------	-----------------------	------------------	-----

1832 Kadaster B322+B323=B533

Art 75
REST
NAG

ART. 75		N A A M.		V O O R N A M E N.		B E R O E P.	
E I G E N A A R		Gemeente		Doopsgezinde			
Vruchtgebruiker							

Volgnommer.	POLDER , GEHUCHT of PLAATSELIJKE BENAMING.	VERWIJZING NAAR				SOORT der EIGENDOMMEN.	Volgnommer der gebouwde eigendommen.	INHOUDS- GROOTTE VAN IEDER PERCEEL.			Klassering.	Kadastraal inkomen van ieder perceel , zonder aftrek der polder- en dijks-lasten.		Bedrag van den afstek wegens polder- en dijks- lasten.		BELASTBAAR INKOMEN VAN IEDER PERCEEL.			
		de kadastrale plans.		het algemeen register der hypotheken.												Ongebouwd.		Gebouwd.	
		Sectie.	Nos. der perceelen.	Deel.	Nommer.			b.	r.	e.		f.	c.	f.	c.	f.	c.	f.	c.
1.	Olde Bildaayl	B	321			Hindeloop	45	02	78	9	1	14	12	1	02	12			
2			321 ^a			"	46	"	58	10	24	02	22	9					
3			321 ^b			"	47	"	24	9	12	01	11	12					
4			322			Kerk & pastory.	"	02	20	0n6									
5			323			Lin	"	00	"	00									

1840

Bef reg 1840-1860, onder no 184 bladnr. 301
Roelof Schuilting april 1783 Hogezaand , predikant, 1 novbr 1818, fan Hindelopen, naar blz 164=
Samuel Schuilting july 1841, VRP, geen
Aaltje Schuilting, okt 1834, geen naar blz 164
Grietje Schuilting, mei 1838, geen
Klaas Schuilting, 9 mei 1831, geen, fort, jan. 1857, naar Oldeboorn afwezig als student te Amsterdam in potload, opgeg.
30 okt ??

Wijk (Gehucht of Buurtschap)			Nieuwen Loochie					Huis. 114		
Straat, (Steeg, Gracht enz.										
Volgnummer.	N A A M.	VOORNAMEN.	DAGTEKENING EN JAAR DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (met aanwijzing der Provincie voor inboor- lingen of van het land voor vreemdelingen.)	BURGERLIJKE STAAT. — O (Ongetuwd.) H (Getuwd.) W (Weduwen- staat.)	GODSDIENST. — (Iedere Secte bepaald op te geven.)	B R I J E N of m i d d e l s t a n d — (Iedere Secte bepaald op te geven.)	D A G der vestiging in de Gemeente.		
1	Schuiting	Doelje	April 1843	Heerend Pier. Geringe	W.	Doopsgezine	Doopsgezine	in de 114		
2	Schuiting	Samuel	July 1843	Lauwenpar.	OF	—	—	—		
3	Schuiting	Adelje	Octob. 1844	—	OF	—	—	—		
4	Schuiting	Griepe	Mai 1848	—	OF	—	—	—		
5	Schuiting	Klaas	9 Mei 1851	—	O	—	—	—		

het

Huis. 114

N. van het Blad 101.

11.

EP
an be-
paald
a.)

an 5

DAGTEKENING			Aanduiding of de persoon in de Gemeente is ingeschre- ven, als hebbende hare woonplaats (gewoon ver- blijf) of enkel als tijdelijk verblijvende.		A A N D U I D I N G			AANMERKINGEN over tijdelijke afwezigheid.
der vestiging in de Gemeente.	van het overlijden.	van het verlaten der Gemeente.	W (Woon- plaats.)	V (Verblijf.)	der laatste woonplaats.	der plaats, waar de bewoner zich gaat vestigen, bij verandering van woonplaats.	der veranderingen in den burgerlijken staat der personen met aanwijzing der dagtekening.	(als b. v. krijgslieden, gevangenen, leerlingen of kweekelingen, studen- ten enz.
in de 114			W		Heerend, 614 184			
			W					
			W			614 184		
			W					
		Januarij, 1851.	W			Octob. 1851		afgeleid als Student de 114 1851 30 October 51

1859 1063: NR 200, woonhuis en kerk Doopsgez gemeente Frans Bosma

1878 B570 wort B837, REST NAG

1860-1880 Bosma nr 200 folio 81 kiky 13032018
Wel huusnr 200, wel klapper op A-Z

VOLGNUMMER.	DAGTEKENING EN JAAR DER INSCHRIJVING.	FAMILIENAAM. (FAMILIENAAM DER VROUW.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	GE- SLACHT. M. Man- nelijk. V. Vrou- welijk.	BETREKKING VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOFD VAN HET HUISGEZIN. (Niet in te vullen voor afzonderlijk levende personen.)	DAGTEKENING EN JAAR DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboor- lingen, van het land voor vreemdelingen.)	BURGERLIJKE STAAT.		KE- RE- GENOOTS- CHAP (Elk be- opge-)	H- C- WA- H- IS A- (Elk aand- pat- over- met
								H. (GEHUWD.) W. (WEDUWEN- STAAT.) S. (GESCHIEDEN VAN ECHT.)	TJEDENS DE IN- SCHRIJ- VING.	VERANDE- RINGEN IN HARE DAG- TEKENING.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1		Bosman	Janus	M	Hoofd	24 Jan 1862		H			
2		Bosman	Agta	V	dochter	1860	Hallum	H			
3		Veltman	Geelke	V	vroon docht. 16. 1861	1860					

KEER- GENOOTSCHAP (Elk bepaald opgeven.)	AMT, HOOFDDEEROEP OF BEROEP, WAARVOOR MEN HET HOOGST IS AANGESLAGEN. (Elk soort bepaald aanteken, voor ge- patenteerden in overeenstemming met het patent.)	HUIZING. (Straat, gracht, enz., wijk, huisnummer.)	DAGTEKENING EN JAAR DER VESTIGING IN DE GEMEENTE.	VORIGE WOONPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor in- boorlingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTEKENING EN JAAR VAN HET VERTREK UIT DE GEMEENTE.	WAARHEEN VERTROKKEN. (Gemeente en pro- vincie voor inboor- lingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTEKENING EN JAAR VAN HET OVERLEDEN.	OPGAVE OMTRENT HET WETTIG DOMICILIE.	AANMERKINGEN.	NUMMER VAN HET BLAD. 81.	
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.		
Ned Holl.	tuftkoper	115			10 Juny 1860	Hallum	1 Aug 1874 2 April 1875		by M. Sijberma		

Trijntje Cats Nr A-Z fol. 78 , al kiky bij nr 2
 KIKY 13032018

Borger Cats kiky 3x nr fan 303 naar 201 ! =ontbr.huusnr. wer = nr 303 ? eerst 199a = hoek, fern. Naar 305 , dan naar 303, 303 wort 201 ? klapper: Borger wed. 305 303 is ferhúzzing,

1879 ? Graf door? / inw. Bij Goudemond.FOLIO 308 op nr 201 (eerst 303)
 kiky 13022018 2x

1860-1880

Harmen J Broekens , verver, 104 ? folio 169,

VOLGNUMMER.	DAGTEKENING EN JAAR DER INSCHRIJVING.	FAMILIENAAM. (FAMILIENAAM DER VROUW.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	GE- SACHT. M. Man- delijk. V. Vrou- weljk.	BETREKKING VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOFD VAN HET HUISGEZIN. (Niet in te vallen voor afzonderlijk levende personen.)	DAGTEKENING EN JAAR DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboor- lingen, van het land voor vreemdelingen.)	BURGERLIJKE STAAT. H. (GEHOUW.) W. (WEDUWEN STAAT.) S. (GESCHIEDEN VAN ECHT.)	KERK- GENOOTSCHAP. (Bij bepaald opgeven.)	AMBT, HOOFDBEROEP OP BEROEP, WAARVOOR MEN HET HOOGST IS AANGESLAGEN. (Elke soort bepaald sacculden, voor ge- patenteerden in overeenstemming met het patent.)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1		Broekens	Harmen			11 Dec 1851	Dochum	16		Verver
2		Jansma	Geertje			16 Feb 1850	Olja	16		
3		Bergman	Piet			18 Dec 1851				
4		Bergman	Geertje			13 Dec 1851				
5		Bergman	Thommas			13 Dec 1851				
6		Bergman	Piet			13 Dec 1851				

AMT, HOOFDBEROEP OP BEROEP, WAARVOOR MEN HET HOOGST IS AANGESLAGEN. (Elke soort bepaald sacculden, voor ge- patenteerden in overeenstemming met het patent.)	HUIZING. (Straat, gracht, enz., wijk, huisnummer.)	DAGTEKENING EN JAAR DER VESTIGING IN DE GEMEENTE.	VORIGE WOONPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor in- boorlingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTEKENING EN JAAR VAN HET VERTREK UIT DE GEMEENTE.	WAARHEEN VETROKKEN. (Gemeente en pro- vincie voor inboor- lingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTEKENING EN JAAR VAN HET OVERLIDEN.	OPGAVE OMTRENT HET WETTIG DOMICILIE.	AANMERKINGEN.
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
	254 tot 270	24 Nov 1873	Olja					
		18	18					
		18	18					
		18	18					
		18	18					

1873 in van Blija

1889	Harmen J Broekens 104
-------------	-----------------------

1880-1900	Bron 1066, fol. 54 /329 Kerk ?, Doopsges gemeente Ouwe-Syl, Harmen J. Broekens folnr. bef. Reg 1880-1900: 104:
-----------	---

VOLGNUMMER.	DAGTEEKENING EN JAAR DER INSCHRIJVING.	FAMILIENAAM. (FAMILIENAAM DER VROUW.)	VOORNAMEN. (Vuluit geschreven.)	GESLACHT. M. Man- nelijk. V. Vrou- welijk.	BETREKKING VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOFD VAN HET HUISGEZIN. (Niet in te vul- len voor afzon- derlijk levende personen)	DAGTEEKENING EN JAAR DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboorlingen, van het land voor vreemdelingen.)	BURGERLIJKE STAAT. H. (GEHUWD.) W. (WEDUWEN- STAAT.) S. (GESCHIEDEN VAN ECHT.)		REKINGEN NOTES (Elk bepaald opgeven)
								tijdens de in- schrij- ving.	verande- ringen in zijne dag- tekening.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1		Bergmans	Jaantje	M.	Hoofd	21 Decb 1851	Dordrecht	H		
2		Jenoma	Gerlof	V	Wife	26 Feb. 1850	Rijswijk	H		
3		Bergmans	Willelmus	M.	dochter	3. Mij 1860		W		
4		Bergmans	Gerlof	M.	dochter	2 Febr. 1862				
5		Bergmans	Thommas	M.	dochter	6 Juni 1865				
6		Bergmans	Pietrus	M.	dochter	7 Oct 1866				
7		Bergmans	Gerlof	M.	dochter	2 Febr. 1862		O		
8		Bergmans	Willelmus	V	meiden	17 Mei 1806	Hobruy	W		

NUMMER VAN HET BLAD. 104.

GERLJKE STAAT. (GEHUWD.) VEDUWEN- TAAT.) ESCHIEDEN N ECHT.)	KERKE- NOOTSCHAP. (Elk bepaald opgeven.)	HUIZING. (Straat, gracht, enz, wijk, huisnummer.)	DAGTEEKENING EN JAAR DER VESTIGING IN DE GEMEENTE.	VORIGE WOONPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboorlingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTEEKENING EN JAAR VAN HET VERTREK UIT DE GEMEENTE.	WAARHEEN VERTROKKEN. (Gemeente en provincie voor in- boorlingen, het land voor vreem- delingen.)	DAGTEEKENING EN JAAR VAN HET OVERLIJDEN.	OPGAVE OMTRENT HET WETTIG DOMICILIE.	AANMERKINGEN.	
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	<i>geen</i> <i>D. ger.</i>	<i>70 529</i>				<i>20 Nov 1884 Terwen</i> <i>5 Mei 1884 Oostbeem</i> <i>5 Oct 1885 Holwerd</i>	<i>26 Feb 1891</i>			
	<i>D. f.</i>		<i>12 Mei 1884 Oostbeem</i> <i>10 Mei 1890 Belja</i>				<i>13 Mei 1896</i>		<i>blad 202</i>	

1880-1900

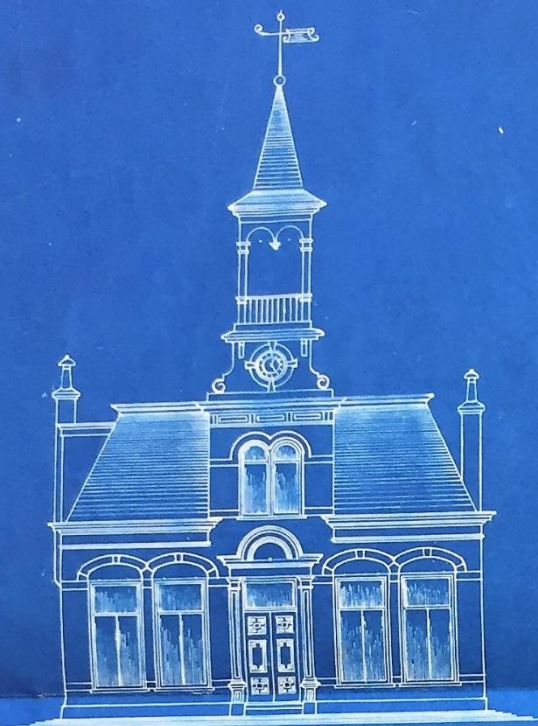
Bron 1066, fol. 54 /328 Woonhuis, Doopsges gemeente Ouwe-Syl
Gyn folnr. bef. Reg 1880-1900 Jacob J. Hoeksta is beweuner

NUMMER VAN HET BLAD. 446.																			
VERJAARDE.	DAGTEERENING EN JAAR DER INSCHRIJVING.	FAMILIENAAM. (FAMILIENAAM DER VROUW.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	OE-SLACHT. M. Man- delijk. V. Vrouw- weljk.	BETREKKING VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOFD VAN HET HUISGEZIN. (Niet in te vul- len voor afzon- derlijk levende personen)	DAOTEEKENING EN JAAR DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboorlingen, van het land voor vreemdelingen.)	BURGELIJK STAAT. H. (GEHUVEN- STAAT) W. (GEHUVEN VAN EDELT.)	KYBERGE- NOTIECHTE. (Elk bepalen gegeven)	AMT. BEGROEP OF BEROEP. VADDER MEN ZIJN HOOGST S. JONGESLAGEN.	HUIZING. (Straat, gracht, ent., wijk, huisnummer.)	BASTEERING EN JAAR DER VESTIGING IN DE GEMEENTE.	VORDE WOONPLAATS. (Met aanwijzing der provincie voor inboorlingen, het land voor vreemdelingen.)	DAGTAKENING EN JAAR VAN HET VERTEK UIT DE GEMEENTE.	WAARHEITEN VERTROKKEN. (Gemeente en provincie voor in- boorlingen, het land voor vreem- delingen.)	DAGTEERING EN JAAR VAN HET OVERLIJFEN.	OPGAVE ONTIEN HET WETZIG DOMICIL.	AANMERKINGEN. 20.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1		Hoeksta	Jacob J.			10 Aug 1886		10		Doopsges. Ouwe-Syl	10 Aug 1886								
1		Hoeksta	Peter			10 Aug 1886		0		Doopsges. Ouwe-Syl	10 Aug 1886								
1		Hoeksta	Anna			10 Aug 1886		10		Doopsges. Ouwe-Syl	10 Aug 1886								
2		Hoeksta	Peter			10 Aug 1886		10		Doopsges. Ouwe-Syl	10 Aug 1886								

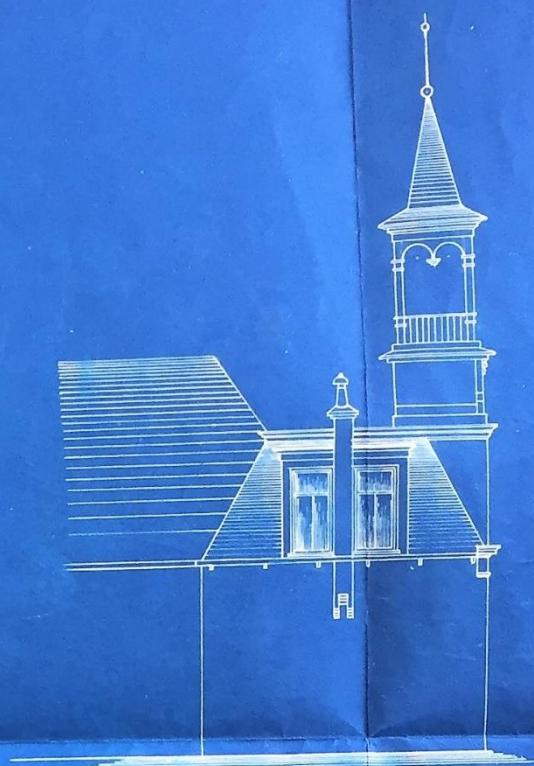
1909

De Julianatoren.
Na de geboorte van prinses Juliana in 1909 moest er natuurlijk uiting worden gedaan aan de gevoelens van vreugde.
Overall werden klokken geluid, dus ook in Oudebildtziyl.
Helaas met fatale gevolgen: het klokje scheurde.
Met Koninklijke steun kon evenwel een nieuwe klok worden aangekocht, welke in het torentje van de Doopsgezinde kerk werd gehangen.
Sinds die tijd draagt de toren de naam ‘Julianatoren’ en zo zal het blijven ook.
Opmerkelijk is het feit dat de oorspronkelijke klok -welke met Koninklijke steun werd aangekocht- tijdens de tweede wereld oorlog door de toenmalige Duitse bezetters werd geroofd.
Na de oorlog werd een nieuwe geschonken door.....
Hare majesteit de Koningin

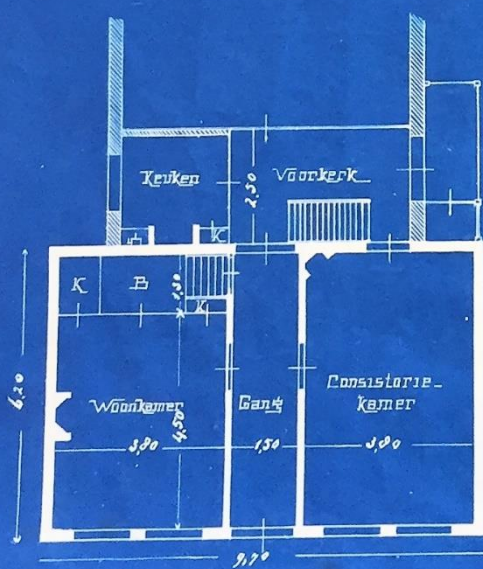
Schaal 1 à 100.

Voorgevel

Zijgevel

Plattegrond

Doorsnede

1910-
1920
BRON:
1057

#263, 1909 SOEK FOL. 4408

1900-
1920
3847,
4408,
4833

Volnummer.	Dag- teekening en jaar der inschrij- ving.	FAMILIENAAM. (Familiennaam der vrouw.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	M. (manlijk.) v. (vrouwlijk.) Geslacht	Betrekking van elken per- soon tot het hoofd van het huizezin. (Niet in te vullen voor afzon- derlijk levende personen.)	Dag- teekening en jaar der geboorte.	Geboorteplaats. (Met aanwijzing der pro- vincie voor inboorlingen, van het land voor vreem- delingen.)	Burgerlijke staat H. (getrouwd) W. (widuwe) S. (gescheiden) Tijdstip der huwelijksafsluiting.	Verscheiden in hare afstammeling.	Kerkge- nootschap. (Elk bepaald opgeven.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1		Post.	Blauw Jacobs	M. Hoofd	16 Juli	1868	Schmagerp.			
2		Post.	Antje Cornelis	M. Vrouw	19 Juli	1871	Schmagerp.			
3		Post.	Cornelis	M. zoon	22 Nov.	1891	id.	0		
4		Post.	Blauw	M. dochter	21 Mei	1893	Schmagerp.	0		
5		Post.	Geertje	M. id.	19 April	1895	id.	0		
6		Post.	Jacob	M. id.	15 Nov.	1896	Reeuwijk	0		
7		Post.	Jacob	M. zoon	17 Juli	1899	Schmagerp.	0		
8		Post.	Geertje	M. zoon	21 Jan.	1901	id.	0		
9		Post.	Geertje	M. id.	11 Sept.	1902	id.	0		
10		Post.	Geertje	M. dochter	28 Nov.	1904	id.	0		
11		Post.	Antje	M. id.	12 Mei	1906	id.			
12		Post.	Antje	M. id.	15 Juli	1908	Schmagerp.			
13		Post.	Diemke	M. id.	23 Sept.	1909	Schmagerp.			
14		Post.	Geertje	M. zoon	20 April	1911	id.			
15		Post.	Sijmen	M. zoon	17 Juli	1912	Schmagerp.			

Nummer van het Blad 4406									
Geboorteplaats.	Burgerlijke staat.	AMBT.	Huiding.	Dagtekening en jaar der vestiging in de gemeente.	Vorige woonplaats.	Dagtekening en jaar van het vertrek uit de gemeente.	Waarheen vertrokken.	Dagtekening en jaar van het overlijden.	AANMERKINGEN.
8	9	11	12	13	14	15	16	17	20
Geestdijf		D.G. Klemmacker.	In par.	1842					
overleden H.				220	1842				
par. O.				263	1849				
geenijp O.		N.H. Klemmacker.			1842				
geenijp O.					1842				
overleden O.					1842				

Volgnummer.	Dagtekening en jaar der inschrijving.	FAMILIENAAM.	VOORNAMEN.	Gedacht.	Dagtekening en jaar der geboorte.	Geboorteplaats.	Burgerlijke staat.
1	2	3	4	5	6	7	8
1		Deurman	Henk	1842	1842	1842	
2		Deurman	Henk	1842	1842	1842	
3		Deurman	Henk	1842	1842	1842	
4		Deurman	Henk	1842	1842	1842	

Nummer van het Blad 4453									
Geboorteplaats.	Burgerlijke staat.	AMBT.	Huiding.	Dagtekening en jaar der vestiging in de gemeente.	Vorige woonplaats.	Dagtekening en jaar van het vertrek uit de gemeente.	Waarheen vertrokken.	Dagtekening en jaar van het overlijden.	AANMERKINGEN.
8	9	11	12	13	14	15	16	17	20
Geestdijf		D.G. Klemmacker.	In par.	1842					
overleden H.				220	1842				
par. O.				263	1849				
geenijp O.		N.H. Klemmacker.			1842				
geenijp O.					1842				
overleden O.					1842				

1917 B837+B533= B851, B837+B852 REST NAG

1918 B851+B852 REST NAG

1944

B972 en B973 EN DE REST !

6	...	2495	later 1051-1052-1053-1054-1055-1056	954
4	...	3045, 4008-4173		943
8	...	1146	later gbg 970	943
Dienstjaar 1942				
969	2	97	3059-3268	968
970	...	...	1146	968
Dienstjaar 1943				
971	2	96	2584-3290-3714	301-302
Dienstjaar 1944				
972	2	96	2058-3733	919
3	...	...	2533	919-851
4	...	...	75	851
5	...	...	3220-3514-3898-4096	908
6	...	...	1146-3388	908
Dienstjaar 1949				
977	2	97	3260-3760	969-970

De Doopsgezinde vermaning te Oudebildtzijl is monument.
De beschrijving van juni 1986 is als volgt:
Doopsgezinde vermaning. Blijkens stichtingssteen in de gang opgetrokken in 1806; in 1906 uitgebreid met een ervoor liggende pastorie en de aardig gedetailleerde houten Julianatoren, bekroond met ingesnoerde naaldspits.
De vermaning is opgetrokken uit baksteen en wordt gedekt door een pannen belegd driezijdige schildak; zij is uitgerust met rondboogvensters met houten tracering en één venster met snijwerk in empire-vormen. In het door een loshangend houten tongewelfje overdekte interieur een aantal aardige onderdelen, waaronder een gepaneelde houten scheidswand met gescanneerde pilasters met Ionisch kapiteel en een (niet geheel oorspronkelijk) preekstoel met rug- en klankbord; beide objecten met empire-details; voorts een eenvoudig orgel uit 1896 op galerij, twee koperen kroonluchters en enige sobere kerkbanken, waarvan twee overhuifd en eveneens met empire-detaillering.
Doopsgezinde Vermaning en Julianatoren van eenvoudige doch harmonische architectuur en van oudheidkundige waarde.

Bijdrage Janny Vellinga:

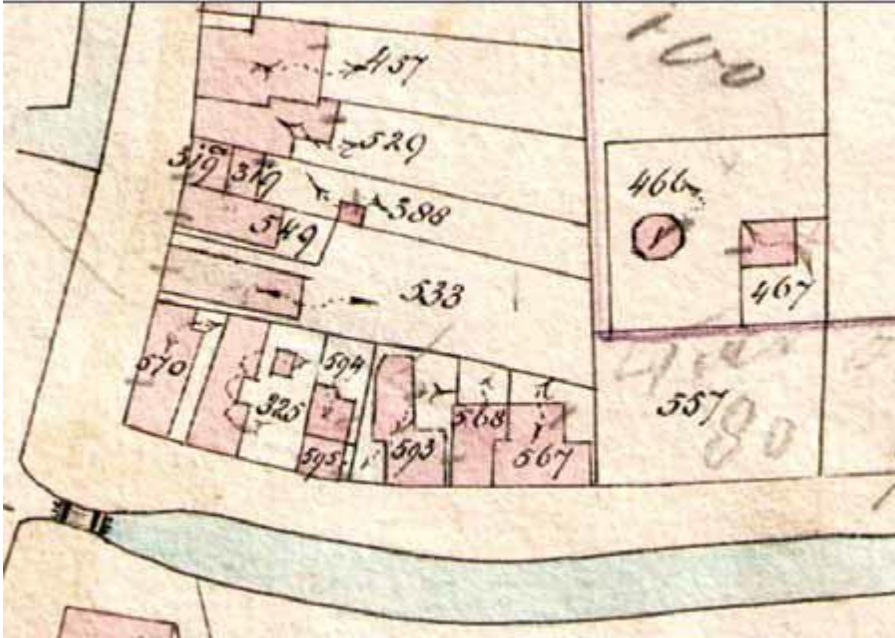
Vermaanhuisen Oudebildtzijl

Aan de Oude Bildtdijk komt waarschijnlijk al in 1605 een doopsgezinde gemeente bijeen. In Oudebildtzijl ontstaat in 1636 een vaste plaats van samenkomst voor de dopers.

Hendrik Claesz en de mededienaren van de vrijzinnige dopers bedingen deze plek in een hypotheek, die zij verstrekken voor een woning aan de Oude Bildtdijk te Oudebildtzijl. Zij mogen de voorkamer voortaan gebruiken als vermaning. Dit voor een vergoeding van 28 gulden per jaar.

In 1806 start de bouw van de huidige Julianakerk. De in die tijd naast de kerk wonende Trijntje Cats bevestigt later, aan de toenmalige kerksecretaris Sipma, dat de kerk op dezelfde plaats is gebouwd waar vroeger de oude kerk stond. Of dit dezelfde plek is als waar in 1636 over wordt gesproken is niet zeker.

De nieuwe kerk wordt betaald uit de erfenis van Harlinger koopman en steenfabrikant Jan Heeres. De doopsgezinde gemeente te Oudebildtzijl telt dan slechts 18 leden. In 1838 bedraagt dit aantal 34.

Kadastrale kaart van Oudebildtzijl 1887, Nummer 533 is de Julianakerk met tuin

Bouwbeperkingen verdwijnen

Volledige gelijkstelling van de doopsgezinde gemeente met andere kerkgenootschappen vindt plaats in 1796. De bouwbeperkingen verdwijnen. Toch bouwen de Bildtse dopers in 1806 hun nieuwe vermaning achter een woonhuis. De kerk heeft dan nog geen toren en is vanaf de weg niet te zien. Dit geheel volgens het vroegere principe van de schuilkerken. De woning voor de kerk gaat dienen als pastorie. Rechts van de pastorie een smalle steeg waarlangs men bij de ingang van de kerk komt.

De Pastorie 1908

Bouwkenmerken

De nieuwe vermaning is gebouwd op een fundering van kloostermoppen en telt zes boogramen en twee rozetramen. De kerk is voorzien van een ringkap. De preekstoel, het loshangende tongewelfje bij de entree van de kerk en de twee overhuifde kerkbanken zijn versierd in empire-stijl.

De kerk krijgt een toren

In 1860 wordt het kerkgebouw vergroot. Zoals in het verhaal van de Julianaklok (in de Aerden Plaats) is te lezen zet men in 1909 een houten toren op de woning voor de kerk. De toren krijgt een uurwerk met dorpsklok. Dan ook komt de entree van de kerk aan de straatzijde.

Julianatoren 1920

Torens op doopsgezinde kerken in Nederland zijn ook vandaag de dag nog uitzonderlijk. De doopsgezinde kerk van Oudebildtzijs is zelfs de enige in Nederland met een dorpsklok.

Rijksmonument Veranderplannen

Herhaalde malen dreigt het kerkje in haar huidige vorm verloren te gaan. Gelukkig verwerpt de Algemene Vergadering in januari 1868 het voorstel om naar Sint Annaparochie te verhuizen. Ook in 1894 haalt een voorstel tot nieuwbouw het niet.

Als rond 1955 de doopsgezinde gemeente op haar top van zo'n 150 leden zit, overweegt ze het interieur van de kerk te moderniseren. Het plan is de tegenwoordig nog aanwezige kansel, orgel en kerkenraadsbanken te verwijderen. Ook dit voorstel sneuvelt.

Restauraties

Midden jaren zeventig van de vorige eeuw mag de klok niet meer luiden, omdat de toren op instorten staat. Met succes verzoekt de vereniging Dorpsbelang het Rijk om de kerk op de monumentenlijst te plaatsen. Subsidieaanvragen en een grootscheepse inzamelactie in het dorp, zorgen ervoor dat de toren in 1979-1980 in ere wordt hersteld. Een nieuwe restauratie volgt in 1995-1996. De gemeente telt dan nog maar 16 leden en besluit om zichzelf op te heffen. Op 11 april 1996 houdt men de laatste dienst.

De kerk wordt verkocht en is sinds 1999 onderdeel van het bezoekerscentrum in Oudebildtzijs. Het kerkje wordt dan een officiële trouwlocatie. In de periode 2010-2013 volgt opnieuw een grondige restauratie. In 2017 is het orgel van het kerkje gerestaureerd.

Roelof en Klaaske

In 1812 trekt de doopsgezinde gemeente van Oudebildtzijs Roelof Schuiling (1783-1871) aan als voorganger. Voor 250 gulden per jaar gaat hij aan de slag. Twee jaar later trouwt hij met Klaaske Thijssen Rienks, boerendochter op "Zeldenrust". Het echtpaar krijgt 13 kinderen, waarvan er 9 volwassen worden.

In het najaar van 1816 vertrekt ds. Schuiling, ter verbetering van zijn financiële positie, naar Hindeloopen. Twee jaar later keert hij evenwel terug naar Oudebildtzijs. Door de samenwerking met het nabijgelegen Hallum en een rijksbijdrage kan nu 800 gulden per jaar worden betaald. Hier kan hij zijn gezin van onderhouden. Schuiling vestigt zich in Oudebildtzijs en dient beide gemeentes tot 1857. Nadien stopt de samenwerking met Hallum.

Tot op de dag van vandaag is Schuiling de langst dienende dominee van de gemeente gebleven.

Bewoners voormalige pastorie, zijn de voorgangers van de gemeente

- 1806-1812: Gosse Gerbens, landbouwer; Johannes Uiltjes Stinne, waarnemend leraar van Hallum is dan de officiële voorganger van de gemeente

- 1812-1816 en van 1818-1857: Roelof Roelofs Schuiling (in de periode 1816-1818 neemt Joh. Ulkes Stinne van Hallum de dienst in Oude bildtzijs waar)

- 1858-1883: Lamoraal Nootboom

- De woning blijft tot 1885 dienst doen doet als pastorie, daarna verwerft de gemeente de woning Ds Schuilingstraat nr 35 waar Niek Salden nu woont. NB de volgende voorgangers bewonen de pastorie op nr 35:

- 1894-1890: Geert Elias Frerichs

- 1891-1893: Jan Kooiman

- 1893-1899: Arnold Hermansz. ten Cate

- 1900-1906: Barthold Hendrik Rudolphi

- 1906-1914: Dr. Robijn Kuipers

- 1915-1922: Meinard Albert Hylkema

- 1922-1926: Jan Yntema

- 1926-1931: Leendert Diyony's Geerten Knipscheer

- 1932-1942: Johanna Maria Eelman

- 1942-1946: Hendrik Bremer

- 1946-1949: Doede Attema

- 1950-1954: Bienze Klaas Homan

- 1955-1960: Martinus Johannes Heynes

- 1960-1965: Johannes Hendrikus Hylkema
- 1966-1968: Jaap Gulmans
- 1972-1974: Gerda van Zetten
- 1976-1977: Willem Jan Maas
- 1978-1995: Mw. C. Rinsma-Schipper, pastoraal medewerkster
- 1992-1996: Geert J. Kuurstra

De pastorie voor de kerk op nr 6 wordt dan kosterwoning. Jacob Jenstjes Hoekstra is de eerste koster die hier komt te wonen

Eind 19e eeuw heeft de kerkenraad behoefte aan een aparte consistorie. Ze maakt plannen voor verbouwing van de kosterwoning. Als dan op 30 mei 1909 de gemeenteleden akkoord gaan met de bouw van een toren op de woning, besluit men tot afbraak van de oude kosterwoning. Architect Winters mag de nieuwe kosterwoning, met consistorie en toren ontwerpen. De afbraaksteen van de oude woning doet dienst als fundering. Ook nieuwe binnenmuren worden hiermee gemetseld.

■ **Tuin achter de kerk**

Achter de kerk ligt een grote tuin met boomgaard. De kerkenraad doet deze tuin, na het vertrek van ds. Schuiling in 1857, in de verhuur. Iedere vijf jaar kunnen belangstellende leden van de kerk zich hiervoor inschrijven. Bij verloting wijst de kerkenraad de tuin toe. In 1882 valt Thijs Roelofs Schuiling, de domineeszoon, de eer te beurt.

Voor de som van 33 gulden per jaar krijgt hij de tuin met boomgaard in bruikleen.

Eind 2012 start de Aerden Plaats met het opknappen van de in onbruik geraakte tuin. Zij tovert deze om in een waar paradijs voor lokale vlinders. Vanaf de zesde juni 2014 stelt zij de tuin bij de kerk open voor publiek.

Bronnen:

- “Oudebildtzijl (Friesland, Netherlands)” , N. van der Zijpp (1959)
- “Beknopte Bildtse geschiedenis”, S.H. Buwalda
- “Geschiedenis van Het Bildt”, H. Sannes
- “Geschiedenis doopsgezinde vermaning Oudebildtzijl”, J. Roosma (BKI, 1998)
- Stichting Doopsgezinde Monumenten in Friesland
- The Global Anabaptist Mennonite Encyclopedia Online (GAMEO)
- Archief doopsgezinde gemeente Oudebildtzijl
- “Harlinger en Bildtse doopsgezinden”, K. Kuiken (in: De Vrije Fries, 2003)

Onderstaand de tekst uit je eigen infomap over Ds Schuilingstraat 2 en 4

Ds. Schuilingstraat 2 is de herberg en later winkel

Al vóór 1639 is dit pand in gebruik als herberg. Rond 1750 heeft de herberg de naam De Witte Klok. Later vervalt “Witte”. Tot 1915 staat de herberg bekend onder de naam “De Klok”.

In 1915 wordt het pand verbouwd tot woning met winkel. Vanaf 1976 vervalt het woongedeelte. Het pand wordt geheel winkel

Ds Schuilingstraat 4 is de “deurreed”, huidige expositieruimte

De panden 2 en 4 zijn als afzonderlijke panden gebouwd. Rond 1700 is over de twee panden naar alle waarschijnlijkheid 1 dak geplaatst waardoor de steeg tussen beide panden een overdekte doorreed werd. Nummer 2 wordt vaak gebruikt als herberg en nummer 4 wordt verhuurd als woning.

Van 1729-1916 werden de twee panden als 1 geheel aangemerkt, vanaf 1916 elk afzonderlijken vanaf 1966 weer 1 geheel